Dosarul nr. 2-1034/2024 (2-24110937-18-2-02102024)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

11 septembrie 2025 or. Căușeni

Judecătorul Judecătoriei Căușeni (sediul Central) Colun Svetlana, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eșanu Mihail împotriva lui Cemîrtan Elena cu privire la încasarea datoriei,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanţilor la proces:

1. Eșanu Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cemîrtan Elena cu privire la încasarea datoriei.
2. În motivarea cererii reclamantul a indicat că, la data de 21.01.2024 i-a acordat lui Cemîrtan Elena cu titlu de împrumut suma de 16 690 lei și suma de 950 Euro, pentru o perioadă determinată de timp de 2 luni, adică pînă la data de 21.03.2024 și Cemîrtan Elena și-a asumat obligațiunea să restituie suma împrumutului pînă la 21.03.2024. Cemîrtan Elena a scris pe numele lui Eșanu Mihail personal o recipisă la data de 21.01.2024, prin care a confirmat faptul primirii sumei de bani de la el și își asumă obligațiunea de a restitui această sumă de bani în termen de 2 luni de la primire. Această recipisă reprezintă prin sine un contract de împrumut scris. Pînă la 21.03.2024 Cemîrtan Elena urma să restituie suma împrumutului primit, obligație care nu a fost respectată de către ea și pînă în prezent nu a restituit nimic din împrumut. A discutat verbal cu Cemîrtan Elena despre faptul cu privire la restituirea împrumutului, însă ea invocă permanent diferite motive neîntemeiate cu privire la imposibilitatea de a restitui împrumutul. Nu a expediat pîrîtei careva reclamație în scris cu privire la restituirea împrumutului, deoarece împrumutul a fost acordat pentru o perioadă de timp determinată și nu este obligatorie expedierea reclamației pentru restituirea împrumutului. Pîrîta domiciliază de fapt în *****, își schimbă des adresa de domiciliere de fapt, dar dispune de viză de domiciliu în *****, *****. Începînd cu 22.03.2024 pîrîta se află în întârziere și urmează de la această dată să-i achite reclamantului prejudiciul material cauzat prin faptul nerestituirii în termen a împrumutului acordat sub forma dobînzii de întîrziere. Va depune pe parcursul examinării cauzei o cerere suplimentară cu privire la încasarea sumei dobânzii de întârziere. În drept, își întemeiază pretențiile pe art. 9 al. 1, 2, art. 10 al. 1, art. 11 al. 1, art. 15 al. 1, 16 al. 1, 19 al. 1, 2, 3, art. 774 al. 1, art. 775 al. 1, art. 776, art. 858 al. 1, art. 861 al. 1, 2, 3, art. 867 al. 1, art. 872 al. 1, art. 874 al. 1, 2, art. 942 al. 1, 2, 3, art. 1242 al. 1, 2, 3, 4, art. 1247 al. 1, art. 1248 al. 1, 2, 3, art. 1998 al. 1 Codul Civil.

3. Solicită reclamantul admiterea cererii, a încasa de la pîrîta Cemîrtan Elena, în beneficiul reclamantului Eșanu Mihail, suma de 16 690 lei și suma de 950 lei cu titlu de împrumut acordat și nerestituit și cheltuielile de judecată suportate: taxa de stat, cheltuieli de asistență juridică, cheltuieli de citare a pîrîtului, poștale și altele ce vor fi concretizate pe parcurs, examinarea cauzei în lipsa sa și a reprezentantului său și asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și pe conturile bancare ale pîrîtei și eliberarea titlului executoriu privind aplicarea sechestrului în limita valorii acțiunii.
4. În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Codul de Procedură Civilă, Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.
5. Conform art. 276^3 alin. (1), (3) Codul de Procedură Civilă, Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

   În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.
6. Pîrîtului i-a fost expediată acțiunea și toate înscrisurile anexate, la adresa de domiciliu indicată în cererea de chemare în judecată, în copia buletinului de identitate și în recipisă ca fiind *****, *****.
7. Pîrîtului i-a fost stabilit termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, în cadrul căruia urmează să prezinte instanței referința și copiile de pe înscrisurile necesare.
8. De asemenea, pîrîtului i s-a explicat că, neprezentarea în termen a referinței nu împiedică soluționarea cererii în baza materialelor anexate la dosar.
9. Conform avizului de recepție, pîrîta Cemîrtan Elena a recepționat acțiunea, toate înscrisurile anexate și încheierea de primire în procedură și încheierea privind respingerea cererii de asigurare a acțiunii, contrar semnătură la data de 22 ianuarie 2025 (f.d. 22).
10. Pîrîtul nu a depus nici o cerere în adresa instanței de judecată.
11. Reieșind din normele legale sus-enunțate, cauza a fost examinată în absența părților, în sediul instanţei, în baza materialelor anexate la dosar, în procedura cererilor cu valoare redusă.

Aprecierea instanței:

12. Studiind materialele cauzei, judecătorul ajunge la concluzia că, cererea de chemare în judecată este întemeiată, de aceea este pasibilă admiterii, din următoarele considerente.
13. În conformitate cu art. 9 alin. (1) Codul Civil, Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
14. Conform art. 9 alin. (2) lit. a) Codul Civil, Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.
15. Conform art. 10 alin. (1) Codul Civil, Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.
16. Art. 11 alin. (1) Codul Civil statuează că, Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.
17. Conform art. 15 alin. (1), (2) Codul Civil, Apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

    Modul de soluționare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.
18. În conformitate cu art. 16 alin. (1) Codul Civil, Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.
19. În conformitate cu art. 308 Codul Civil, Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.
20. Conform art. 312 alin. (1) Codul Civil, Consimţămînt este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.
21. În conformitate cu art. 321 alin. (1) Codul Civil, Trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.
22. Potrivit art. 774 alin. (1) - (3) Codul Civil, În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

    Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.

Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

23. În conformitate cu art. 775 alin. (1) Codul Civil, Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
24. Art. 776 Codul Civil statuează că, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
25. Conform art. 858 alin. (1), (2) Codul Civil, Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

    Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
26. Conform art. 861 alin. (1), (3) Codul Civil, În cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricînd.

    Dacă termenul de executare a obligaţiei este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligaţia înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor şi să ia toate masurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.
27. În conformitate cu art. 901 alin. (1), (4), (5) Codul Civil, Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

    Mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin. (1) care sînt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc.

    Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.
28. Conform art. 942 alin. (1), (2), (4), (5) Codul Civil, În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

    Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență

obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.

Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere.

29. În conformitate cu art. 1242 alin. (1), (2) Codul Civil, Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

    Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
30. În conformitate cu art. 1247 alin. (1), (3) Codul Civil, Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

    În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor.
31. Potrivit art. 1248 alin. (1) Codul Civil, În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
32. În conformitate cu art. 1100 alin. (1), (2) Codul Civil, Contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credinţe.

    Contractul se interpretează după intenţia comună a părţilor, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizaţi.
33. Potrivit art. 1101 Codul Civil, La interpretarea contractului se va ţine cont de natura lui, de circumstanţele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părţi sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de pînă la şi de după încheierea contractului, precum şi de uzanţe.
34. Judecătorul constată că, la data de 21 ianuarie 2024 reclamantul Eșanu Mihail i-a împrumutat pîrîtei Cemîrtan Elena suma de 16 690 lei și în suma de 950 Euro, pe un termen de 2 luni.
35. Întru confirmarea încheierii actului juridic, pîrîtul a scris personal recipisa și a semnat-o.
36. Originalul recipisei prezentate de către reclamant este anexată la materialele cauzei la f.d. 26.
37. La data scadenței creanței – 22 martie 2024, pîrîtul nu a restituit împrumutul.
38. Nici pînă în prezent, pîrîtul nu a restituit împrumutul.

39. Deoarece în recipisa eliberată de către pîrîtă este indicat expres termenul de executare a obligației, fiind de 2 luni, de la data eliberării recipisei – 21 ianuarie 2024, reclamantul a depus acțiunea în instanța de judecată, nefiind necesar în speță expedierea unei somații către pîrîtă, or ultima cunoștea care este termenul de scadență a creanței.
40. Potrivit art. 117 alin. (1), (2) Codul de Procedură Civilă, Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

    În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.
41. În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de Procedură Civilă, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
42. Conform art. 121 Codul de Procedură Civilă, Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
43. Potrivit art. 122 alin. (1) – (3) Codul de Procedură Civilă, Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

    Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

    Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale.
44. Conform art. 130 alin. (1) – (4) Codul de Procedură Civilă, Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

    Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

    Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

    Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.
45. Judecătorul constată indubitabil că, pîrîta nu și-a onorat obligațiile ce rezultă din recipisa scrisă și semnată la data de 21 ianuarie 2024.

46. Judecătorul reține că, pîrîta Cemîrtan Elena a recepționat acțiunea, toate înscrisurile anexate și încheierea de primire în procedură și încheierea privind respingerea cererii de asigurare a acțiunii, contra semnătură la data de 22 ianuarie 2025 (f.d. 22), însă, nu a depus nici o cerere în adresa instanței de judecată, prin care să prezinte alte probe, care ar răsturna situația constatată.
47. Raportînd situaţia de fapt, la normele legale ce guvernează speţa, deoarece pretențiile reclamantului au fost probate integral, iar pîrîtul nu a prezentat careva probe care ar răsturna situaţia reţinută, de aceea judecătorul ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată depusă de Eșanu Mihail împotriva lui Cemîrtan Elena cu privire la încasarea datoriei și de a încasa de la Cemîrtan Elena, în beneficiul lui Eșanu Mihail, datoria în sumă de 16 690 lei și în sumă de 950 Euro sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărîrii.
48. Potrivit art. 94 alin. (1) Codul de Procedură Civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
49. Judecătorul constată că, conform ordinelor de încasare a numerarului din 24 septembrie 2024 reclamantul a achitat suma de 1 458 lei în calitate de taxă de stat la depunerea prezentei acțiuni și taxa de timbru în sumă de 200 lei (f.d. 2, 6, 7).
50. Deoarece judecătorul a ajuns la concluzia de a admite acțiunea ca fiind întemeiată, pe cale de consecință ajunge și la concluzia de a încasa de la Cemîrtan Elena, în beneficiul lui Eșanu Mihail, cheltuielile de judecată formate din: taxa de stat în sumă de 1 458 lei și taxa de timbru în sumă de 200 lei.
51. În conformitate cu prevederile art. art. 94 alin. (1), 236, 238-241, 276[4] CPC,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Eșanu Mihail împotriva lui Cemîrtan Elena cu privire la încasarea datoriei.

Se încasează de la Cemîrtan Elena, în beneficiul lui Eșanu Mihail, datoria în sumă de 16 690 (șaisprezece mii șase sute nouăzeci) lei și în sumă de 950 (nouă sute cincizeci) Euro sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărîrii.

Se încasează de la Cemîrtan Elena, în beneficiul lui Eșanu Mihail, cheltuielile de judecată formate din: taxa de stat în sumă de 1 458 (una mie patru sute cincizeci și opt) lei și taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

Judecătorul **COLUN Svetlana**